

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 5Cpr/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916205110
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2018:5916205110.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Jankou Majerčíkovou v právnej veci žalobcu: CBA Slovakia, a.s., IČO: 36 620 319 so sídlom Dukelských hrdinov 2, 984 01 Lučenec, zast. JUDr. Alexander Filo, advokát, Ulica P. Rádayho 14/A, 984 01 Lučenec, proti žalovaným: 1/ V. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. S. X, XXX XX O., 2/ H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX O., 3/ C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. nad H. XXX, 4/ O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. 7, Q. XX H., 5/ M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, Q. XX O., 6/ W. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. B. XX, Q. XX O., v pracovnoprávnom spore o zaplatenie 1.483,25 eur s prísl., takto

rozhodol:

V ostatnej časti súd žalobu **z a m i e t a**.

Žiadna zo strán **n e m á** na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18.10.2016 si žalobca uplatnil voči žalovaným v 1. - 6.rade právo na zaplatenie sumy 247,23 eur s príslušenstvom od každej zo žalovaných titulom neuhradeného schodku na zverených hodnotách, ktoré boli žalované v 1. - 6.rade povinné vyúčtovať, nakoľko tieto boli v pracovnom pomere u žalobcu na základe uzavretých pracovných zmlúv, všetky žalované počas inventúrneho obdobia, za ktoré bol zistený schodok pracovali v predajni potravín CBA Martin, Jesenského 20, hospodárske stredisko č. 5073. Pri výkone dojednanej práce boli žalovaným 1 - 6 zverované majetkové hodnoty určené na obeh a obrat, ktoré boli povinné vyúčtovať, mali uzavretú dohodu o hmotnej zodpovednosti s doložkami o spoločnej hmotnej zodpovednosti. Pracovný pomer žalovanej 1 bol zo strany žalobcu ukončený v skúšobnej dobe ku dňu 30.11.2013, pracovný pomer žalovanej 2 bol ukončený Dohodou o skončení pracovného pomeru ku dňu 26.02.2015, pracovný pomer žalovanej 3 bol zo strany žalobcu ukončený v skúšobnej dobe ku dňu 31.01.2014, pracovný pomer žalovanej 4 bol ukončený Dohodou o skončení pracovného pomeru ku dňu 22.02.2015, pracovný pomer žalovanej v 5.rade bol ukončený zo strany žalobcu v skúšobnej dobe ku dňu 03.06.2014 a pracovný pomer žalovanej v 6.rade bol zo strany žalobcu s ňou ukončený v skúšobnej dobe dňom 31.10.2014. Okrem žalovaných v 1. 6. rade pracovali v tejto predajni aj ďalší hmotne zodpovední zamestnanci, ktorí svoje podiely na predmetnom schodku uhradili, resp. ich splácajú. Za inventúrne obdobie od 15.10.2013 do 11.11.2014 bola vykonaná inventarizácia, pričom bol zistený schodok vo výške 11.601,42 eur, hodnotu tohto hrubého schodku žalobca upravil odrátaním DPH aj obchodného rozpätia - marže, aj znížením o povolené koeficienty, čím sa celý schodok znížil na sumu 6.441,82 eur. Celú sumu tohto schodku žalobca ako zamestnávateľ dňa 27.01.2015 určil k náhrade všetkým spoločne hmotne zodpovedným zamestnancom danej predajne ako požadovanú náhradu tejto škody, pri schodku sa objektívne nedá zistiť, kedy k nemu došlo, kedy vznikol, presne, v ktorom časovom úseku celého inventúrneho obdobia od 15.10.2013 do 11.11.2014. Žalobca podľa obsahu pripojených mzdových listov vypočítal priemerné hodinové zárobky alebo pravdepodobné hodinové zárobky u

všetkých spoločne hmotne zodpovedných zamestnancov za 3.štvrtrok 2014 a takýmto postupom vyčíslil podiely na schodku žalovaných v 1. - 6.rade. Výšky požadovaných podielov žalovaných v 1. - 6.rade na tomto schodku žalobca žalovaným oznámil zaslaním písomných návrhov dohôd o splácaní schodku poštou ako doporučené zásielky, pričom len žalovaná v 2.rade podpísala dohodu o zrážkach zo mzdy dňa 29.01.2015, pričom na základe tejto dohody nezaplatila žalovaná v 2.rade žiadnu čiastku. Žalované v 1., 3., 4. a 5.rade na písomné návrhy dohôd nereagovali žiadnym spôsobom, žalovaná v 6.rade na predloženú dohodu reagovala listom - žiadosť o zníženie dlhu, doručeným žalobcovi dňa 27.02.2015, v ktorom poprela zodpovednosť za tento schodok. Žalobca znížil jej podiel na schodku na čiastku 32,25 eur, žalovaná v 6.rade takto upravený návrh uznania dlhu a dohody o splátkach podpísala a podpísaný vrátila späť žalobcovi, zaviazala sa tento dlh splácať v zníženej sume v mesačných splátkach po 16,- eur, počnúc mesiacom marec 2015, splatných vždy najneskôr do 15.dňa každého mesiaca, pod hrozbou straty výhody splátok. Keďže žalovaná v 6.rade prestala riadne a včas splácať dohodnuté splátky, neuhradila žiadnu splátku, stratila možnosť výhody splátok.

2. Okresný súd Ružomberok rozsudkom č. k. 5Cpr/6/2016-222 zo dňa 12.04.2017 zaviazal žalovanú v 1.rade zaplatiť žalobcovi istinu 51,53 € s príslušenstvom, žalovanú v 2.rade 206,- € s príslušenstvom, žalovanú v 3.rade 41,22 € s príslušenstvom, žalovanú v 4.rade 82,44 € s príslušenstvom, žalovanú v 5.rade 20,61 € s príslušenstvom a žalovanú v 6.rade 3,30 € s príslušenstvom (výroky I. - VI.), v ostatnej časti súd žalobu zamietol a vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania, rovnako štátu náhradu trov konania nepriznal.

3. Na základe odvolania žalobcu proti vyššie uvedenému rozsudku, Krajský súd v Žiline Uznesením č. k. 5CoPr/5/2017-273 zo dňa 12.12.2017 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým v ostatnej časti žalobu zamietol (výrok VII.) a vo výroku, ktorým právo na náhradu trov konania nepriznal žiadnej zo strán (výrok VIII.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní nenapadnutej časti zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

4. V odôvodnení zrušujúceho uznesenia Krajský súd v Žiline poukázal na nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 184 ods. 1 Zákonníka práce súdom prvej inštancie pri posudzovaní rozsahu spoločnej hmotnej zodpovednosti žalovaných a následnej liberácií žalovaných vo vzťahu k výške zisteného schodku. Vychádzajúc z obsahu a charakteru dohôd o hmotnej zodpovednosti, ktoré žalobca podpísal so žalovanými sa jednoznačne jednalo o spoločnú hmotnú zodpovednosť, v prípade ktorej vykonanie inventarizácie, zodpovednosť za zistený schodok a jeho rozsah upravujú len ustanovenia § 184 ods. 2, 3 a 4 Zákonníka práce. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť zodpovednosť žalovaných za zistený schodok, avšak výlučne podľa ustanovenia § 184 ods. 2, 3 a 4 Zákonníka práce a následne sa vysporiadať s otázkou možnej liberácie žalovaných a výšky schodku, za ktorý nesú zodpovednosť, ako aj s otázkou či u žalobcu boli vytvorené také pracovné podmienky, ktoré umožňovali riadne hospodárenie so zverenými hodnotami, prípadne vykonať dokazovanie za účelom zistenia nedostatkov v pracovných podmienkach, na ktoré žalované poukazovali a ich odstraňovanie zo strany žalobcu.

5. V ďalšom súd konal a rozhodol v neprítomnosti žalovaných v 1., 2., 5. a 6.rade, ktoré mali doručenie predvolania vykázané a na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavili (§ 180 CSP, § 111 ods. 3 CSP).

6. Právny zástupca žalobcu zotrval na doterajších návrhoch a prednesoch. Poprel, že by žalovaná v 3.rade bola nútená pod nátlakom podpísať dohodu o hmotnej zodpovednosti, pretože pokiaľ pri rokovaní o uzavretí pracovnej zmluvy si niekto vypočuje názor budúceho zamestnávateľa, za akých podmienok je ochotný uzavrieť pracovný pomer, keď zároveň s tým uzavrie aj dohodu o hmotnej zodpovednosti, je na voľbe konkrétneho zamestnanca či berie tieto podmienky alebo nie a žiaden nátlak neprichádza do úvahy, nakoľko v tom čase nebola založená žiadna závislosť ani nadriadenosť ani podriadenosť. Pokiaľ ide o žalovanú v 4.rade, jej pracovný pomer sa skončil mimo inventúrneho obdobia, z ktorého vznikol schodok uplatnený podanou žalobou, čiže nemá žiaden skutkový dopad na zodpovednosť za vzťahy vyplývajúce z tohto inventúrneho obdobia. Jej pracovný pomer sa skončil dohodou 22.02.2015 a inventúrne obdobie skončilo 11.11.2014.

7. Žalovaná v 3.rade zotrvala na doterajších prednesoch s tým, že zmluvy boli podpisované pod nátlakom, neboli uzročené a upovedomené o všetkom, čo to obnáša, že je potrebné pri ukončení

žiadať vyúčtovanie písomne. Žalovaná ďalej poukázala na skutočnosť, že nemala vedomosť o tom, že je potrebné žiadať o vykonanie inventarizácie, ani jedna zo žalovaných o tom nevedela, zmluvy podpisovali pod nátlakom, bolo im povedané, že keď chcú pracovať a zarábať peniaze, tak musia podpísať zmluvu ako aj dohodu o hmotnej zodpovednosti.

8. Rovnako uviedla žalovaná v 4.rade, že pri uzatváraní pracovnej zmluvy ako aj dohody o hmotnej zodpovednosti nežiadala o vykonanie inventúry, nakoľko o tom nemala žiadnu vedomosť. Do práce nastúpila 09.01.2014, bola celý rok práce neschopná, následne sa musela vrátiť do práce a robila sa inventúra bez nej, preto ju aj odmietla podpísať a následne dala výpoveď. Pri ukončení pracovného pomeru nežiadala o vykonanie inventúry. Pokiaľ ide o zabezpečenie predajni proti vlámaniu, krádežiam a odcudzeniu tovaru, boli tu alarmy a zrkadlá, každá zamestnankyňa pri odchode mala skontrolovanú tašku, či si niečo neodnášajú. Pri vstupe do predajne mali vždy vedúca alebo zástupkyňa počkať na ďalšiu z predavačiek, avšak keď predavačky prichádzali tak vedúca alebo zástupkyňa už boli vo vnútri predajne. Zamestnankyne pri odchode z predajne kontrolovala vedúca alebo zástupkyňa.

9. Súd sa vo veci opätovne oboznámil s obsahom listín založených v spise, výpoveďami svedkyň, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Žalovaná v 1.rade V. N. pracovala u žalobcu ako predavač - pokladník na základe Pracovnej zmluvy zo dňa 17.09.2013 (č.l. 10 - 11 spisu), od 17.09.2013 v prevádzke potravín CBA Slovakia, s.r.o. v meste Martin. Dňa 17.09.2013 uzavrel zamestnávateľ so žalovanou v 1.rade Dohodu o hmotnej zodpovednosti za hodnoty, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti (č.l. 12 spisu), pričom v zmysle uvedenej dohody je žalovaná v 1.rade zaradená do funkcie predavač - pokladník, pracovisko predajňa Martin, Jesenského 20. V bode 1 dohody zamestnankyňa preberá hmotnú zodpovednosť za prevzaté hodnoty - ceniny, tovar a zásoby, podľa inventúry: „viď inventúrny súpis zo dňa 03.04.2013“, ktoré je povinná vyúčtovať v zmysle § 182 Zákonníka práce, ako aj všetky iné hodnoty, ktoré jej v čase trvania jej súčasného pracovného pomeru zamestnávateľom budú zverené na vyúčtovanie. V zmysle bodu 3 uzavretej dohody, ak bude zamestnankyňa vykonávať prácu (alebo funkciu) spolu s viacerými zamestnancami, ktorí tiež uzavreli so zamestnávateľom dohodu o hmotnej zodpovednosti, bude za vzniknutý schodok zamestnankyňa zodpovedať spoločne s nimi. Pracovný pomer žalovanej v 1.rade skončil žalobca v zmysle § 72 Zákonníka práce v skúšobnej dobe ku dňu 30.11.2013 bez udania dôvodu (č.l. 13 spisu). Žalovaná v 1.rade teda v prevádzke na ulici Jesenského 20 v Martine pracovala od 17.09.2013 do 30.11.2013 (2 a pol mesiaca).

10. Žalovaná v 2.rade H. A. pracovala u žalobcu vo funkcii predavač - pokladník na základe Pracovnej zmluvy zo dňa 03.02.2014 (č.l. 14 - 15 spisu), a to počnúc od 03.02.2014 na dobu určitú (počas zastupovania pracovnej neschopnosti Boženy Sitárovej), pričom dňa 03.02.2014 bola uzavretá medzi zamestnávateľom a žalovanou v 2.rade Dohoda o hmotnej zodpovednosti za hodnoty, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti (č.l. 16 spisu), v zmysle ktorej zamestnankyňa prebrala hmotnú zodpovednosť za prevzaté hodnoty - ceniny, tovar a zásoby podľa inventúry: „viď inventúrny súpis zo dňa 15.10.2013“. Pracovný pomer žalobcu a žalovanej bol ukončený Dohodou o skončení pracovného pomeru ku dňu 26.02.2015 (č.l. 17 spisu). Žalovaná v 2.rade v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine, pracovala od 03.02.2014 do 26.02.2015 (1 rok).

11. Žalovaná v 3.rade C. D. pracovala u žalobcu na základe Pracovnej zmluvy zo dňa 01.12.2013 ako predavač - pokladník (č.l. 18 - 19 spisu) na dobu určitú, pričom uvedeného dňa 01.12.2013 uzavrela so zamestnávateľom Dohodu o hmotnej zodpovednosti za hodnoty, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti (č.l. 20 spisu), pričom v zmysle uzavretej dohody prebrala žalovaná v 3.rade zodpovednosť za prevzaté hodnoty - ceniny, tovar a zásoby podľa inventúry: „viď inventúrny súpis zo dňa 15.10.2013“. Pracovný pomer žalovanej v 3.rade u žalobcu skončil v zmysle § 72 Zákonníka práce v skúšobnej dobe ku dňu 31.01.2014 bez udania dôvodu (č.l. 21 spisu). Žalovaná v 3.rade teda odpracovala v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine 2 mesiace, t. j. od 01.12.2013 do 31.01.2014.

12. Žalovaná v 4.rade O. O. pracovala u žalobcu ako predavač - pokladník na základe Pracovnej zmluvy zo dňa 09.01.2014 (č.l. 22 - 23 spisu), pričom dňa 09.01.2014 uzavrela so zamestnávateľom Dohodu o hmotnej zodpovednosti za hodnoty, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti (č.l. 24 spisu), v zmysle ktorej zamestnankyňa prebrala hmotnú zodpovednosť za prevzaté hodnoty - ceniny, tovar a zásoby podľa inventúry: „viď inventúrny súpis zo dňa 15.10.2013“.

Pracovný pomer žalovanej u žalobcu skončil na základe Dohody o skončení pracovného pomeru ku dňu 22.05.2015 (č.l. 25 spisu), žalovaná v 4.rade teda pracovala v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine od 09.01.2014 do 22.05.2015, pričom v januári nastúpila do práce, v marci zistila, že je tehotná a odvtedy bola práceneschopná.

13. Žalovaná v 5.rade M. S. pracovala u žalobcu vo funkcii predavač - pokladník na základe Pracovnej zmluvy zo dňa 09.05.2014 (č.l. 26 - 27 spisu), pričom dňa 09.05.2014 uzavrela Dohodu o hmotnej zodpovednosti za hodnoty, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti (č.l. 28 spisu), na základe ktorej žalovaná prebrala hmotnú zodpovednosť za prevzaté hodnoty - ceniny, tovar a zásoby podľa inventúry: „viď inventúrny súpis zo dňa 15.10.2013“. Pracovný pomer žalovanej u žalobcu bol ukončený podľa § 72 Zákonníka práce v skúšobnej dobe ku dňu 03.06.2014 bez udania dôvodu (č.l. 29 spisu). Žalovaná v 5.rade pracovala v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine od 09.05.2014 do 03.06.2014, teda jeden mesiac.

14. Žalovaná v 6.rade W. H. pracovala u žalobcu na základe Pracovnej zmluvy zo dňa 22.10.2014 vo funkcii predavač - pokladník (č.l. 30 - 31 spisu), pričom dňa 22.10.2014 uzavrela Dohodu o hmotnej zodpovednosti za hodnoty, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti (č.l. 32 spisu), v zmysle ktorej žalovaná v 6.rade prebrala hmotnú zodpovednosť za prevzaté hodnoty - ceniny, tovar a zásoby podľa inventúry: „viď inventúrny súpis zo dňa 15.10.2013“. Pracovný pomer žalovanej v 6.rade u žalobcu skončil v zmysle § 72 Zákonníka práce v skúšobnej dobe bez udania dôvodu ku dňu 22.10.2014 (č.l. 33 spisu). Žalovaná v 6.rade pracovala v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine v období od 22.10.2014 do 31.10.2014 (10 dní).

15. Žalobca ďalej predložil súpis inventúrnych hárkov ku dňu 11.11.2014 (č.l. 59 - 84 spisu), vyhlásenie členov inventarizačnej komisie a hmotne zodpovedných zamestnancov zo dňa 11.11.2014 (č.l. 86 spisu), v zmysle ktorého členovia inventarizačnej komisie, ako aj hmotne zodpovední zamestnanci (v danom prípade žalovaná v 2.rade H. A.) súhlasili s vykázanou fyzickou zásobou tovaru spísaného na hárkoch v inventúrnom súpise zásob tovaru ku dňu 11.11.2014 na prevádzke CBA Slovakia, a.s. Martin, Jesenského 20 a so spôsobom vykonania inventarizácie. Podľa záznamu z vykonanej inventarizácie tovarových zásob za inventúrne obdobie od 15.10.2013 do 11.11.2014 (č.l. 92 spisu), porovnaním so závermi poslednej fyzickej inventúry tovarových zásob zo dňa 15.10.2013 a vykonanou inventúrou tovarových zásob ku dňu 11.11.2014 bol zistený schodok vo výške 11.601,42 eur, ktorý bol upravený odpočítaním DPH, obchodného rozpätia, v zmysle vnútro podnikového predpisu znížený o povolené koeficienty normovaných strát, čím sa celkový schodok znížil na sumu 6.441,82 eur. Žalobca ďalej predložil mzdové listy hmotne zodpovedných zamestnancov, a to žalovaných v 1. - 6.rade, ako aj ďalších zamestnankýň v tom čase pracujúcich na prevádzke Jesenského 20 v Martine (č.l. 93 - 108 spisu). Žalobca ďalej poukázal na spôsob výpočtu podielu jednotlivých žalovaných v 1. - 6.rade na schodku (č.l. 109 spisu).

16. Žalovaným v 1. - 6.rade žalobca doporučenými zásielkami zasielal záznam z prerokovania náhrady škody spísaný dňa 27.01.2015 (č.l. 35 spisu) spolu s dohodami „uznanie dlhu a dohoda o splátkach“ (č.l. 34, 37, 40, 42, 44, 46, 50 spisu), pričom len žalovaná v 2.rade H. A. podpísala predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (č.l. 37 spisu). Taktiež žalobca predložil i záznam z prerokovania náhrady škody spísaný dňa 29.01.2015 (č.l. 38 spisu), v zmysle ktorého zamestnávateľ s hmotne zodpovednými zamestnancami prerokoval požadovanú náhradu škody 6.441,82 eur a spôsob jej náhrady, na predmetnom zázname zo žalovaných v 1. - 6.rade je podpísaná len žalovaná v 2.rade H. A.. Žalovaná v 6.rade žiadosťou doručenou žalobcovi dňa 27.02.2015 (č.l. 48 spisu), požiadala o zníženie dlhu, nakoľko v predajni žalobcu pracovala iba 5 dní a suma 247,23 eur je neadekvátna. Na základe uvedenej žiadosti žalobca znížil podiel na schodku v zmysle vnútro podnikovej Smernice, vzhľadom k tomu, že v inventúrnom období odpracovala len 3 pracovné dni na čiastku 32,25 eur s tým, že pokiaľ upravený dlh vo výške 32,25 eur neuhradí v lehote v zmysle bodu 3 uznania dlhu, žalobca bude vymáhať dlh súdnou cestou v pôvodnej výške 247,23 eur vypočítanej v zmysle § 189 Zákonníka práce (č.l. 49 spisu).

17. Z výpovede svedkyne I. G., ktorá pracovala u žalobcu do 26.02.2015 na prevádzke Jesenského v Martine ako vedúca predajne vyplynulo, že predajňa nebola zabezpečená žiadnym spôsobom proti krádeži a vlámaniu v rokoch 2013-2014, akurát mali alarm. Inventúry na prevádzkach sa robili niekedy jedenkrát za polroka, posledne to bolo za 13 mesiacov. Termín vykonania kontrol určovali

inventúrnicu, v prípade, keď svedkyňa odchádzala z prevádzky, dala výpoveď, žiadala aj o vykonanie inventúry. Podľa jej názoru ani jedna zo zamestnankýň, ktoré tu pracovali pri svojom nástupe nežiadali o vykonanie inventúry. Pokiaľ sa týka tovaru po záruke, najskôr sa muselo preceniť na nákupnú cenu a potom sa dvakrát preceňovalo, tovar sa buď vyhodil alebo predal. Tovar, ktorý sa predal za zlacnenú cenu, tak príjem z tohto predaja bol zaevidovaný v pokladni. Svedkyňa sa nevedela vyjadriť k tomu, či zamestnankyne boli donútené podpisovať dohody o hmotnej zodpovednosti, taktiež svedkyňa podpisovala pracovnú zmluvu aj dohodu o hmotnej zodpovednosti. Svedkyňa sa taktiež podieľala na úhrade manka, a to prvýkrát vo výške 730,-eur a druhýkrát 300,-eur. Predmetné pracovné zmluvy a dohody o hmotnej zodpovednosti svedkyňa predkladala na podpis zamestnankyniam s tým, že tieto zmluvy jej boli poslané z podniku už pripravené v troch vyhotoveniach. Jedna zmluva ostala zamestnankyni, jedna v evidencii u svedkyne a ďalšie posielala na podnik. Svedkyňa ďalej potvrdila, že súčasťou dohody o hmotnej zodpovednosti nebol inventúrny súpis. Ďalej svedkyňa uviedla, že pri vstupe do predajni museli ísť vždy dve spolu - vedúca so zamestnankyňou alebo zástupkyňa vedúcej s niekým, nikdy nemohla ísť vedúca do predajne sama. Taktiež potvrdila, že zamestnankyne sa dobrovoľne zbierali po stravných lístkoch na úhradu manka. Na predmetnej predajni boli vždy manká, veľa sa tam kradlo, keď tam nakupovalo veľa Rómov, kradli deti, aj dôchodcovia. Mnohokrát sa podarilo zlodejov prichytiť. Pokiaľ sa prichytil páchatel' pri odcudzení tovaru, inventúra sa nevykonávala.

18. Z výpovede svedkyne U. T., ktorá pracovala v predajni Jesenského v Martine v období rokov 2013-2016 ako zástupkyňa vedúcej predajne vyplynulo, že predajňa bola zabezpečená alarmom, kamerový systém na prevádzke nebol. Asi dvakrát počas rokov 2013 - 2014 boli vlámania do predmetnej predajne, následne bola vykonaná inventúra, pokiaľ sa zistilo, že nejaký alkohol chýbal, cigarety, finančná hotovosť, stravné lístky, všetko sa spisalo. Druhýkrát sa však zlodeji do predajne nedostali. Každá zamestnankyňa mala uzavretú dohodu o hmotnej zodpovednosti, súčasťou týchto dohôd bol aj inventúrny zostatok. Počas troch rokov na prevádzke svedkyňa uviedla, že stále uhrádzala manko. K dohode o hmotnej zodpovednosti však nebol pripojený inventúrny súpis, k tomu dňu, keď podpisovala predmetnú dohodu. Inventúra na prevádzke sa vykonávala raz za rok, pokiaľ sa nemenila vedúca alebo jej zástupkyňa. Svedkyňa ďalej uviedla, že na predmetnej predajni bolo veľa drobných krádeží, pri ktorých sa im nepodarilo zadržať zlodejov, uvedené signalizovali nadriadenej p. inšpektorke Ondárovej, a to ústne, žiadne opatrenia na zlepšenie situácie sa však neudiali. Svedkyňa ďalej potvrdila, že pri vstupe do prevádzky nesmela ísť vedúca alebo zástupkyňa sama, ale musela ísť s niektorým so zamestnancov, avšak stalo sa, že niekedy išla aj vedúca sama, alebo aj svedkyňa sama do prevádzky.

19. Z výpovede svedkyne R. G., ktorá pracovala v spoločnosti žalobcu od marca 2012 do februára 2015 ako zástupkyňa vedúcej na prevádzke CBA Jesenského 20 v Martine vyplynulo, že kamerový systém na predajni nebol, len kódovanie. Pokiaľ ide o opatrenia na zabezpečenie vniknutiu do predajne, vzaďu boli dva vchody, pričom na jednom boli obyčajné dvere a na druhom plechové dvere s mriežkami, vpredu sa do predajne vchádzalo cez sklenené dvere. Potvrdila, že počas výkonu práce zažila dve alebo tri inventúry, taktiež pri odchode bola vykonaná inventúra. Pokiaľ sa menili zamestnankyne, ktoré boli v pozícii predavačiek alebo pokladníčok, inventúra sa nerobila. V predmetnej prevádzke boli časté krádeže, chodievali tam často aj policajti, pokiaľ sa podarilo páchatel'a zadržať.

20. Z výpovede svedkyne W. P., ktorá pracovala u žalobcu od augusta 2011 ako inšpektor maloobchodných predajni vyplynulo, že bola inšpektorka predajni v Martine vo Vrútkach. Do jej kompetencie patrilo prijímanie vedúcich predajni a ich zástupcov, zriaďovanie nových predajni, likvidácia nefunkčných predajni, kontrola dokladov, vykladania tovaru, zásobovania tovaru, hygiena predajne, pôsobila ako spojka medzi predajňou a obchodnou spoločnosťou. Každá predajňa má zabezpečovací systém, ktorý je napojený na alarm, tak bolo aj v prípade predajne na ulici Jesenského v Martine. Svedkyňa potvrdila, že mala vedomosť o vniknutí do predajne, následne prišla bezpečnostná služba s policajtmi, bola vykonaná inventúra predajne. Pamätala si aj ďalší prípad, kedy výtržníci rozbili sklo, avšak do vnútra predajne sa nedostali. Svedkyňa uviedla, že prijímala hlavného manažéra tejto predajne, vedúca predajne dávala podpisovať jednotlivým zamestnancom pracovné zmluvy. Pracovné zmluvy na základe získaných osobných údajov pripraví personálne oddelenie, tieto zmluvy svedkyňa priniesla do predajne a odovzdala vedúcej za účelom ich podpísania jednotlivými zamestnankyňami. Súčasťou pracovnej zmluvy bola aj dohoda o hmotnej zodpovednosti. Inventúry na predajniach boli vykonávané jeden krát ročne, potom na požiadanie napr. vedúcej predajne alebo pri vlamaní a vniknutí do predajne. Pokiaľ ide o prevádzku na ulici Jesenského 20 v Martine a žiadosti zamestnancov o vykonanie inventúry, štandardne sa vykonávali pri odchode vedúcich alebo zástupcov. Nepamätala si, že by sa inventúry robili pri odchode pokladníčok alebo predavačiek. Pokiaľ by nejaká zamestnankyňa

nastúpila do práce a žiadala o vykonanie inventúry, bol by o tom písomný doklad. Svedkyňa nemala vedomosť o tom, že by zamestnanci boli nútení podpisovať pracovné zmluvy a dohody o hmotnej zodpovednosti, pokiaľ zamestnanec chce nastúpiť a pracovať v predajni, tak súhlasí s podmienkami a tieto podpíše, ak nie, tak do zamestnania nenastúpi. Na podpis zamestnancom bola dávaná pracovná zmluva, náplň práce a dohoda o hmotnej zodpovednosti, neboli pripojené žiadne súpisy. Súpisy sa vykonávajú pri inventúre, a tento podpisuje vedúca a zástupkyňa. Svedkyňa mala na starosti 25 predajní, raz do týždňa, niekedy častejšie navštevovala aj prevádzku na ulici Jesenského č. 20 v Martine. V prvom rade komunikovala s vedúcou predajne, nemala problém komunikovať aj s predavačkami, pokiaľ by ju oslovili s konkrétnymi problémami. Na každej predajni bola svedkyňa upozornená na krádeže, svedkyňa sa vždy snažila nejakým spôsobom pomôcť tej ktorej predajni, napr. v predajni na ulici Jesenského 20 umiestňovali regále tak, aby alkohol a drogeria boli čo najbližšie pri kasách. Na každej porade aj s vedením spoločnosti sa snažila presadiť, aby boli predajne zabezpečené kamerovým systémom, avšak nie je to v jej kompetencii zabezpečiť. Pokiaľ ide o vstup vedúcej do predajne, vedúca má povinnosť vstupovať do predajne so zástupcom a zástupca s predavačom, vždy musia vstupovať minimálne 2 osoby. Svedkyňa nemala vedomosť o tom, že sa predával tovar po záruke za zníženú cenu a peniaze z takéhoto predaja mala vedúca odkladať, rovnako nemala vedomosť o tom, že by sa mali zamestnankyne skladať stravnými lístkami na úhradu manka.

21. Podľa § 177 ods. 1 Zákonníka práce, Zamestnávateľ je povinný svojim zamestnancom zabezpečovať také pracovné podmienky, aby mohli riadne plniť svoje pracovné úlohy bez ohrozenia života, zdravia a majetku. Ak zistí nedostatky, je povinný urobiť opatrenia na ich odstránenie.

Podľa § 179 ods. 1 Zákonníka práce, Zamestnanec zodpovedá zamestnávateľovi za škodu, ktorú mu spôsobil zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním. Zamestnávateľ je povinný preukázať zamestnancovo zavinenie okrem prípadov uvedených v § 182 a 185.

Podľa § 182 ods. 1, 2, 3 a 4 Zákonníka práce:

- 1) Ak zamestnanec prevzal na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zodpovednosť za zverenú hotovosť, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré je povinný vyúčtovať, zodpovedá za vzniknutý schodok. V dohodách sa môže so zamestnancami súčasne dohodnúť, že ak budú pracovať na pracovisku s viacerými zamestnancami, ktorí uzatvorili dohodu o hmotnej zodpovednosti, zodpovedajú s nimi za schodok spoločne (spoločná hmotná zodpovednosť).
- 2) Dohoda o hmotnej zodpovednosti sa musí uzatvoriť písomne, inak je neplatná.
- 3) Zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.
- 4) Ak nedostatky vzniknú v pracovných podmienkach zamestnancov so spoločnou hmotnou zodpovednosťou v súvislosti s tým, že bol na ich pracovisko zaradený iný zamestnanec alebo iný vedúci, prípadne zástupca vedúceho, alebo s tým, že niektorý zo zamestnancov od dohody o hmotnej zodpovednosti odstúpil, zamestnávateľ je povinný nedostatky odstrániť bez zbytočného odkladu.

Podľa § 183 ods. 2 Zákonníka práce, Dohoda o hmotnej zodpovednosti zaniká dňom skončenia pracovného pomeru alebo dňom odstúpenia od tejto dohody.

Podľa § 184 ods. 1, 2, 3 a 4 Zákonníka práce:

- 1) Inventarizácia sa musí vykonať pri uzatvorení dohody o hmotnej zodpovednosti, pri jej zániku, pri preradení zamestnanca na inú prácu alebo na iné pracovisko, pri jeho preložení a pri skončení pracovného pomeru.
- 2) Na pracoviskách, kde pracujú zamestnanci so spoločnou hmotnou zodpovednosťou, musí sa inventarizácia vykonať pri uzatvorení dohôd o hmotnej zodpovednosti so všetkými spoločne zodpovednými zamestnancami
 - a) pri skončení všetkých týchto dohôd,
 - b) pri preradení na inú prácu alebo preložení všetkých spoločne zodpovedných zamestnancov,
 - c) pri zmene vo funkcii vedúceho alebo jeho zástupcu,
 - d) na žiadosť ktoréhokoľvek zo spoločne zodpovedných zamestnancov pri zmene v ich kolektíve,
 - e) pri odstúpení niektorého z nich od dohody o hmotnej zodpovednosti.
- 3) Ak zamestnanec so spoločnou hmotnou zodpovednosťou, ktorého pracovný pomer sa skončil alebo ktorý bol preradený na inú prácu alebo iné pracovisko, alebo bol preložený, zároveň nepožiadá o

vykonanie inventarizácie, zodpovedá za prípadný schodok zistený najbližšou inventarizáciou na jeho predchádzajúcom pracovisku.

4) Ak zamestnanec, ktorý sa zaraďuje na pracovisko, kde pracujú zamestnanci so spoločnou hmotnou zodpovednosťou, zároveň nepožiadava o vykonanie inventarizácie, zodpovedá, ak od dohody o hmotnej zodpovednosti neodstúpil, za prípadný schodok zistený najbližšou inventarizáciou.

Podľa § 189 ods. 1, 2 Zákonníka práce:

1) Zamestnanec, ktorý zodpovedá za schodok alebo za stratu predmetov, je povinný nahradiť schodok alebo stratu v plnej sume.

2) Pri spoločnej zodpovednosti za schodok sa jednotlivým zamestnancom určí podiel náhrady podľa pomeru ich priemerných zárobkov, pričom zárobok ich vedúceho a jeho zástupcu sa započítava v dvojnásobnej sume.

22. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom zodpovednosti zamestnanca za schodok je existencia pracovnoprávneho vzťahu medzi zamestnancom a zamestnávateľom, písomne uzavretá dohoda o hmotnej zodpovednosti, existencia škody vo forme schodku na zverených hodnotách určených na obeh alebo obrat a zavinenie zamestnanca, ktoré sa predpokladá.

23. Zodpovednosť zamestnanca za schodok na zverených hodnotách, ktoré je povinný vyúčtovať patrí k osobitnému druhu pracovnoprávnej zodpovednosti za škodu. Zodpovednosť za túto škodu vzniká ak preukáže zamestnávateľ, že uzavrel so zamestnancom platnú dohodu o hmotnej zodpovednosti a že na hotovosti, ceninách, tovare, zásobách materiálu alebo iných hodnotách, ktoré zamestnancovi zveril na vyúčtovanie, vznikol schodok. V prípade tejto zodpovednosti zamestnávateľ nie je povinný zavinenie zamestnanca preukazovať, zavinenie zamestnanca na vzniku škody sa predpokladá, pričom zamestnanec sa zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách zbaví celkom alebo čiastočne len vtedy, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo z časti, bez jeho zavinenia. Zamestnanec sa zbaví zodpovednosti aj vtedy, ak preukáže, že škoda vznikla zavinením iných osôb, napríklad, že došlo k odcudzeniu tovaru a zamestnanec sa môže zbaviť zodpovednosti aj vtedy, ak preukáže, že mu zamestnávateľ nevytvoril vhodné podmienky na hospodárenie so zverenými hodnotami.

24. Z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi stranami sporu nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovanými v 1. - 6. rade došlo platne k uzavretiu jednotlivých pracovných zmlúv (nebolo preukázané, že by pracovné zmluvy boli uzavierané pod nátlakom a v tiesni), na základe ktorých boli žalované v 1. - 6. rade zaradené na pozíciu predavač - pokladník v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine. Zároveň medzi stranami sporu boli uzavreté i dohody o hmotnej zodpovednosti za hodnoty, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti.

25. V priebehu konania bolo ustálené (čo potvrdzuje i zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Žiline 5CoPr/5/2017), že vychádzajúc z obsahu a charakteru dohôd o hmotnej zodpovednosti, ktoré žalobca podpísal so žalovanými, sa jednoznačne jednalo o spoločnú hmotnú zodpovednosť. V konaní nebolo preukázané, že by došlo k uzavretiu dohody o hmotnej zodpovednosti pod nátlakom, v tiesni, ktorá okolnosť by spôsobovala neplatnosť uvedených dohôd o hmotnej zodpovednosti. Len samotné konštatovanie zamestnávateľa, že je potrebné pri podpise pracovnej zmluvy podpísať i dohodu o hmotnej zodpovednosti a nevedomosť zamestnankyne o možnosti požiadať o vykonanie inventúry nespôsobuje neplatnosť uvedených dohôd.

26. V prejednávanej veci žalobca listinnými dôkazmi jednoznačne preukázal existenciu schodku zisteného za inventúrne obdobie od 15.10.2013 do 11.11.2014, a to v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine, kde pracovali žalované v 1. až 6. rade v pozícii predavač - pokladník, i keď nepracovali na uvedenom pracovisku počas celého inventúrneho obdobia, ale len čiastočne, čo bolo zohľadňované pri výpočte podielu na schodku pripadajúceho na jednotlivé žalované (bod 21. z odôvodnenia rozsudku 5Cpr/6/2016). Predmetný schodok bol na jednotlivé spoločne hmotne zodpovedné zamestnankyne rozrátaný v súlade s ustanovením § 189 ods. 2 Zákonníka práce, podľa priemerných hodinových zárobkov jednotlivých žalovaných.

27. V zmysle § 182 ods. 3 Zákonníka práce sa súd zaoberal i liberačnými dôvodmi, pričom zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo z časti ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo z časti bez jeho zavinenia. V prípade liberalizácie zaťažuje dôkazné bremeno zamestnanca,

teda žalované. Žalované v priebehu konania namietali, že schodok vznikol z časti bez ich zavinenia, z dôvodu absencie kamerového systému, ako aj častou fluktuáciou zamestnancov v uvedenej prevádzke, pričom príchodom, respektíve odchodom zamestnancov nebola vykonávaná inventarizácia. Z výpovede svedkyň Eriky Kunertovej, U. T. a Zuzany Kučiarovej, priamych nadriadených žalovaných v 1. až 6. rade vyplynulo, že predajňa nebola zabezpečená proti krádeži a vlámaniu žiadnym spôsobom, existoval len alarm napojený na políciu. Všetky svedkyne zhodne potvrdili, že neexistoval kamerový systém na prevádzke, ďalej potvrdili, že pri podpisovaní dohôd o hmotnej zodpovednosti, ich súčasťou nebol žiaden inventúrny súpis. Svedkyňa U. T. uviedla, že pokiaľ pracovala na prevádzke počas troch rokov, stále sa uhrádzalo manko. Svedkyne zhodne potvrdili, že na predajni bolo veľa drobných krádeží, toto bolo signalizované nadriadenej inšpektorke pani P.. Rovnako svedkyňa W. P. inšpektorke maloobchodných predajní potvrdila, že predmetná predajňa mala zabezpečovací systém napojený na alarm, mala vedomosti o krádežiach a vniknutiach do predajne, taktiež o tom, že na predmetnej predajni nebol kamerový systém. Bola zo strany vedúcich predajne upovedomovaná o krádežiach, snažila sa nájsť riešenie, na každej porade s vedením spoločnosti sa snažila presadiť, aby boli predajne zabezpečené kamerovým systémom.

28. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že zamestnávateľ nevykonal všetky možné opatrenia na zabránenie vzniku škody odcudzením, respektíve krádežami tovaru, a to najmä inštaláciou zariadení monitorujúcich objekt predajne a pohyb osôb po predajni, príchod a odchod zákazníkov ako aj personálu do predajne, monitorovanie tovaru prípadne stráženie tovaru bezpečnostnou službou.

29. Ako už bolo vyššie konštatované, povinnosťou zamestnávateľa je zabezpečiť pre zamestnancov také pracovné podmienky, v ktorých by mohli riadne plniť svoje pracovné úlohy bez ohrozenia života, zdravia a majetku, v prípade zistenia nedostatkov je zamestnávateľ povinný urobiť opatrenia na ich odstránenie. Povinnosťou zamestnávateľa je aj predchádzať vzniku škody.

30. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že zamestnávateľ mal vedomosť o nedostatočných opatreniach na zabránenie vzniku škody odcudzením, respektíve krádežami tovaru, nakoľko v uvedenej prevádzke boli časté krádeže, odcudzenia tovaru, vlámnia. Uvedené potvrdili svedkyne, a to vedúce predajne ako aj inšpektorke pani W. P.. Napriek vedomosti zamestnávateľa o nedostatočných opatreniach, zamestnávateľ nedostatky neodstránil. Z uvedeného dôvodu súd má za to, že žalované v 1. až 6. rade preukázali nevytvorenie vhodných podmienok na hospodárenie so zverenými hodnotami, škoda mohla v dôsledku nevytvorených podmienok vzniknúť aj zavinením iných osôb, z toho dôvodu súd uznal uvedené argumenty ako liberačné dôvody žalovaných.

31. Vzhľadom k tomu že súd prvej inštancie výrokmi I. až VI. uložil žalovaným povinnosť zaplatiť podiel na schodku tak, ako to vyplýva z uvedenej výrokovej časti rozsudku č.k. 5Cpr/6/2016-222 v ktorej časti nebolo podané odvolanie, súd má za to že ide o podiel žalovaných priznaný v dostatočnom rozsahu, a teda v ostatnej časti, ktorá ostala predmetom sporu súd žalobu zamietol z dôvodu preukázania liberačných dôvodov zo strany žalovaných tak ako bolo konštatované vyššie.

32. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, vzhľadom k tomu, že strany mali vo veci úspech čiastočný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Ružomberok. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku,

1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.